

Praktijkboek Bosbeheer

Praktijkboek Bosbeheer

Patrick Jansen, Martijn Boosten, Michaël Cassaert, Johnny Cornelis, Etienne Thomassen, Martin Winnock (Redacteuren).

Uitgevers: Inverde (B) en Probos (NL)

ISBN 978-90-74277-29-7

Prijs: € 40,00

Anderhalve kilo wijsheid in boekvorm, uitgeschreven over 560 bladzijden. Maar hoe krijg je dat in de hoofden en vingers (praktijk!) van de bosbeheerder? Dat is de uitdaging die de zes redacteuren en ruim tachtig schrijvers zich gesteld hebben. Ik zal aan het eind van dit stukje proberen de vraag te beantwoorden of ze geslaagd zijn in deze uitdaging.

Bosbeheer omvat veel. Dus een uitgebreide inhoudsopgave. De auteurs hebben *Bosbeheer* opgedeeld in zeventien hoofdstukken, elk met een of meer schrijvers uit België en Nederland, en 116 subhoofdstukken. Hoofdstukken variëren dan van 'Meten en Inventariseren' tot 'Eindkap', van 'Voorkomen van Wildschade' tot 'Communicatie en Participatie' of 'Bosexploitatie (inclusief lieren, hulde)' en van 'Groeiplaatsverbetering' tot 'Beheerbenaderingen' of 'Boomsorten'. Eigenlijk te veel om op te noemen in de 250 woorden die ik officieel voor deze recensie krijg. Eigenlijk ook te veel om na te gaan of het compleet is. Ja, het is compleet: ik zie geen onderwerpen op hoofdstukniveau die ontbreken. En ja, ik lees dat de redacteuren er goed en lang over nagedacht hebben en alle losse eindjes vastgeknoot hebben.

Ik moet ook eerlijk bekennen dat ik niet alles gelezen heb. Zo'n boek is het ook niet. Zoals een ree, die hier wat knabbelt en daar wat sabbelt, maar ook als een bosbeheerder, die elke dag zeven verschillende onderwerpen behandelt, zo heb ik het boek gelezen. Een voorbeeldserie subhoofdstukken: 'doelen die richting geven', 'dunnen in de praktijk', 'eindkap bij SBB', 'houtmarkt', 'participatief bosbeheer' en 'haagbeuk'. De subhoofdstukken blijken dan helder en goed leesbaar geschreven en belichten het onderwerp van alle kanten, zonder vooringenomenheid. Als lezer moet u zelf beslissen wat u na lezing gaat doen.

De auteurs gebruiken veel foto's, figuren tabellen en boxen, die toelichtend, illustratief en verbredend zijn. Zo heb ik aan mijn kleinkinderen kunnen laten zien welke indrukwekkende machines 'hun' bos hebben gedund. Ik ben ook nieuwe dingen en inzichten tegengekomen. Vele mooie bosbeelden uit - ik neem aan - Nederland en België zijn in boek opgenomen, helaas zonder aanduiding van de locatie. De fotograaf is wel terug te vinden. Een enkele

tikfout in de tekst, ach wie daar oplet is een kniesoor. Een enkele tikfout in de legenda van een figuur of zelfs vraagtekens is wat minder acceptabel, maar ik heb geen figuur gezien die daardoor onleesbaar is geworden.

Gelukkig verwijzen de auteurs wel naar literatuur, ook met een aanduiding van de relevantie. Verdere zelfstudie in het kader van een *Leven Lang Leren* is dus mogelijk. Lezer, ik beveel het u aan. Jammer is het dan dat niet consequent deze referenties gegeven zijn met alle relevante gegevens: jaar, jaarnummer, heftnummer en bladzijden.

Wat ik wel erg betreurt is het ontbreken van een trefwoordenregister. Als je binnen een paar bladzijden de woorden 'intern rendement' en 'groeirendement' tegenkomt of de afkorting 'ODS' niet kent, is het handig die via zo'n register nog eens na te lezen. Hetzelfde geldt voor biodiversiteitsindex, wat in de buurt van de figuur niet wordt gedefinieerd. De redacteuren zullen wel goede redenen gehad hebben om zo'n register niet op te nemen, maar het had

het boek zeker bruikbaar gemaakt.

Het boek is duidelijk een product van internationale samenwerking, zoals ook z'n wetenschappelijke pendant 'Bosecologie en Bosbeheer' (den Ouden c.s., 2010) in het *Vakblad* besproken in september van dat jaar. Dat de Nederlandse gebruiker dan wat moet wennen aan Dennen (in plaats van Grenen) en aan Sparren in plaats van Vuren is een klein nadeel wat hij er graag voor de grotere voordelen (bredere informatie en nieuwe inzichten) over heeft.

Gezien de grote kwaliteiten van dit boek kan ik de beginvraag met een volmondig ja beantwoorden. Koop het, lees het, weeg af, beslis en voer uit! U haalt uw investering van € 40 er zeker uit. Dit boek is een waardig opvolger van *Houtzagers* en *Van Miegroet*, standaardwerken in Nederland en België. Beiden hebben de status bereikt dat het noemen van de auteur voldoende is. Ik hoop dat dit ook gaat gelden voor dit *Praktijkboek Bosbeheer*.

Pieter Schmidt

